

## راهنمای نویسندگان مقالات: فصلنامه طب جنوب

۱. فصلنامه « طب جنوب » به انتشار مقالات پژوهشی اصیل (Original Research Article)، مورد نگاری (Case report)، مروری (Review article)، مقاله کوتاه (Short Communication)، نامه به سردبیر (Letter to Editor) و پاسخ نامه به سردبیر (Response) در شاخه‌های گوناگون علوم پزشکی در گستره پایه، بالینی و حوزه سلامت بویژه در منطقه جنوب کشور و شمال خلیج فارس و دریای عمان می پردازد. پژوهشگران محترم می‌توانند مقالات خود را با رعایت کامل اصول و موارد زیر از طریق سیستم ارسال الکترونیکی (Online Submission) به نشریه ارسال نمایند:
۲. مقالات و مطالب دریافت شده، توسط گروهی از مطلع‌ترین و مجرب‌ترین متخصصین رشته‌های مختلف پزشکی از همه انجمن‌های علمی، دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور، بررسی گردیده و پس از طی مراحل داوری و امور فنی به چاپ می‌رسند.
۳. نشریه طب جنوب دارای امتیاز علمی- پژوهشی از کمیسیون نشریات علوم پزشکی کشور، وابسته به معاونت پژوهشی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می‌باشد و در حال حاضر ۴ شماره در سال به صورت فصلنامه به چاپ می‌رسد.
۴. طب جنوب مقالاتی را که در هیچ مجله دیگری به چاپ نرسیده باشد، برای انجام مراحل داوری دریافت می‌کند، ضمناً مقاله‌ای که بصورت چکیده یا پوستر در یک همایش یا سمینار علمی ارائه شده باشد یا بصورت مختصر (با نصف حجم مقاله اصلی) و با تعداد کمتر جدول و نمودار در یک همایش یا سمینار چاپ شده باشد به عنوان مقاله اصیل نیز قابل بررسی است. در تمامی موارد فوق لازم است، مؤلف مراتب را به همراه تصویر خلاصه مقاله یا پوستر، طی نامه‌ای برای سردبیر نشریه طب جنوب ارسال نماید. مقاله ارسالی نباید قبلاً در نشریات دیگر به چاپ رسیده باشد. ارسال همزمان مقاله به سایر مجلات و یا ارسال آن قبل از مشخص شدن تصمیم نهایی، موجب رد مقاله می‌گردد.
۵. تنها مسیر ارسال مقالات به مجله طب جنوب از طریق سیستم ارسال الکترونیکی در وبگاه مجله به نشانی‌های <http://www.manuscriptonline.com/login.asp?journalID=3>، <http://ismj.pghrc.ir> (لینک ارسال الکترونیکی)، <http://www.bpums.ac.ir> (لینک فصلنامه علمی پژوهشی) می‌باشد. بنابراین لازم است نویسنده مسئول با ثبت نام در این سیستم اقدام به ارسال فایل «نامه به سردبیر (cover letter)»، «فایل اصلی مقاله (manuscript)» و فایل‌های ضمیمه نماید. همه مکاتبات، درخواست و دریافت اصلاحیه، اعلام وضعیت نهایی و پیگیری‌های هنگام چاپ مقالات با نویسنده مسئول (رابط) خواهد بود (راهنمای ارسال الکترونیکی در وبگاه [manuscriptonline.com](http://www.manuscriptonline.com) موجود است در صورتی که مقاله پیشتر به مجله دیگری ارسال و رد شده است، نویسنده مسئول موظف است مراتب را در نامه به سردبیر (cover letter) متذکر شود.
۶. همه فایل‌های ارسالی باید با ساختار **doc** و تهیه شده توسط نرم افزار Word ۲۰۰۳ با فاصله خطوط ۱/۵، نوع و اندازه حروف برای زبان فارسی Lotus فونت ۱۲ و برای زبان لاتین Times New Roman فونت ۱۱ باشد. نام فایل‌ها باید لاتین انتخاب شوند.
۷. نامه به سردبیر (Cover Letter) باید شامل موارد زیر باشد:
  - ❖ اعلام رضایت همه نویسندگان مقاله از ارسال آن به مجله طب جنوب،
  - ❖ اعلام عدم ارسال و چاپ مقاله در نشریات داخلی دیگر تا حصول نتیجه نهایی از سوی مجله طب جنوب،
  - ❖ توجه: نویسندگان محترم می‌توانند در نامه به سردبیر سه داور که در زمینه مقاله ایشان تخصص و مقالاتی داشته باشند را پیشنهاد نمایند و در نظر داشته باشند که:
    - لازم است حداقل نام کامل و پست الکترونیک (Email) داور پیشنهادی خود را اعلام نمایند و در صورت امکان نشانی پستی و شماره تماس ایشان را ذکر کنند.
    - متعهد باشند که در مورد مقاله خود با داوران پیشنهادی تماس حاصل نمایند.
    - مجله در مورد استفاده یا عدم استفاده از داوری داوران پیشنهادی آزاد است.
۸. فایل مقاله باید شامل قسمت‌های زیر باشد:

❖ صفحه اول یا صفحه عنوان باید شامل عنوان کامل، عنوان مکرر، نام نویسندگان، نشانی کامل شغلی (بخش، دانشکده، دانشگاه)، درجه علمی و مرتبه دانشگاهی (استاد، دانشیار، استادیار، مربی) نویسندگان و نشانی کامل پستی، نشانی الکترونیک، شماره های تلفن همراه و ثابت نویسنده مسئول به هر دو زبان فارسی و انگلیسی باشد.

عنوان مقاله باید در عین اختصار گویا باشد. در سرتاسر عنوان از کلمات فارسی و یا آوا نویسی کلمات غیر فارسی استفاده شود و از درج لغات غیر فارسی اکیداً خودداری گردد.

❖ صفحه دوم شامل چکیده فارسی (بین ۱۵۰ تا ۲۵۰ کلمه، بدون ذکر نام نویسندگان)،

### چکیده زبان یافته‌ها (Original article)

- ❖ زمینه: شامل توضیح سوال اصلی و هدف از نگارش یا ارائه فرضیه است.
- ❖ مواد و روش‌ها: شامل روش پژوهش، خصوصاً نوع روش‌های آماری و ذکر مشخصات کامل نمونه‌های شرکت کننده از جمله جمعیت مورد مطالعه، حجم نمونه و غیره است.
- ❖ یافته‌ها: شامل خلاصه اطلاعات و داده‌های به دست آمده و مهمترین یافته‌های پژوهش است.
- ❖ نتیجه‌گیری: شامل خلاصه‌ای از تفسیر و شرح یافته‌ها ذکر نتیجه نهایی تحقیق می‌باشد.

### چکیده مقاله مورد بررسی (Case Report)

- ❖ باید کمتر از ۲۰۰ کلمه و شامل موارد زیر و بدون ساختار باشد.
- ❖ زمینه: دلیل انتخاب مورد و هدف از مطالعه آن را توضیح دهد.
- ❖ مورد: خلاصه‌ای از یافته‌های بالینی، یافته‌های غیر طبیعی آزمایشگاهی روش درمان و نتیجه حاصله از درمان بیان شود.
- ❖ نتیجه‌گیری: خلاصه‌ای از یافته‌ها و کشفیات اصلی و علل منحصر به فرد بودن مورد مطرح گردد.

### چکیده مقاله مروری (Review)

- ❖ از ۲۵۰ کلمه تجاوز نکند و مطابق عناوین زیر سازمان یافته باشد.
- ❖ زمینه: شامل هدف و منظور از مرور مقالات می‌باشد.
- ❖ روش‌ها: که شامل ذکر منابع تحقیق، تعداد مطالعات انجام شده و معیارهای انتخاب می‌باشد.
- ❖ یافته‌ها: که شامل جمع‌بندی اطلاعات و ارتباط میان جملات و یکپارچگی یافته‌ها و نتایج به دست آمده از مرور مقالات است.
- ❖ نتیجه‌گیری: شامل نتیجه‌گیری اولیه و کاربردهای بالینی از مطالب ارائه شده در مقاله مورد نظر می‌باشد.

### چکیده مقاله کوتاه (Short Communication)

چکیده مقاله کوتاه باید ساختارمند (همانند مقاله پژوهشی اصیل) و تا ۱۵۰ کلمه باشد.

### واژه‌های کلیدی

- ❖ برای همه انواع مقالات لازم است ۴ تا ۸ واژه کلیدی (Keywords) مطابق اصول MeSH تهیه گردد.
- ❖ <http://www.nlm.nih.gov/mesh/MBrowser.html>
- ❖ در صفحه سوم باید چکیده به زبان انگلیسی با همان ساختار چکیده فارسی ارائه گردد. چکیده انگلیسی باید دقیقاً مطابق با چکیده فارسی تهیه شود و ضروری است توسط فردی مسلط بر زبان انگلیسی نگاشته شود.
- ❖ صفحه چهارم به بعد متن مقاله مطابق با ساختار زیر خواهد بود.

### مقدمه (زمینه و هدف)

- ❖ این قسمت هدف مقاله را بیان می‌کند و دلیل منطقی انجام پژوهش و نگارش مقاله را تشریح نموده، سوال مطرح شده و یا فرضیه را به تفصیل توصیف می‌نماید.
- ❖ حجم مقدمه در مقایسه با بحث باید محدودتر بوده به طوری که حداکثر در یک صفحه A4 ارائه گردد.
- ❖ در متن منابع مورد استفاده به ترتیب استناد شماره گذاری گردند.

### مواد و روش‌ها

- ❖ موضوعات مورد پژوهش (بیماران، حیوانات آزمایشگاهی) ذکر شوند. سن، جنس و سایر خصوصیات نیز ذکر شوند.

- ❖ این که چرا و چگونه مطالعه انجام شده است واضح باشد (مثلاً چرا از یک سن خاص استفاده شده و غیره ...).
- ❖ اصل WWWWH (How, When, Who, Why, Where, What) رعایت شده باشد.
- ❖ نحوه جمع‌آوری اطلاعات به طور کامل شرح داده شود (مثلاً نوع پرسشنامه استفاده شده یا منبع کسب اطلاعات).
- ❖ روش کار: تجهیزات مورد استفاده به طور کامل توضیح داده شوند (آدرس کارخانه سازنده، غیره ...); به طوری که دیگران قادر باشند مورد مشابهی را انجام دهند.
- ❖ روش آماری به طور کامل توضیح داده شوند. صرف اینکه اطلاعات در برنامه آماری SPSS و یا مشابه آن وارد و تحلیل گردید به هیچ وجه کافی نیست. پژوهشگران باید مشخص نمایند با کدامیک از روش‌های آماری این برنامه‌ها و به چه نحو استفاده نموده‌اند. ضمناً نسخه SPSS یا نرم افزار آماری مورد استفاده ذکر گردد.
- ❖ در مورد روش‌هایی که کمتر رایج هستند بیشتر توضیح داده شود. دلایل موجهی برای استفاده از روش‌های جدید ارائه شود.
- ❖ همه داروها و مواد شیمیایی دقیقاً توضیح داده شوند (نام دارو، خواص فارماکولوژیک به اختصار، مقدار مصرف، روش مصرف، کارخانه سازنده).

### اسول کاربرد آماریتی

- ❖ روش‌های آماری با جزئیات کافی توصیف شوند. هر نوع برنامه کامپیوتری مشخص شود.
- ❖ در صورت امکان یافته‌های عددی و مقادیر صحیح خطاهای اندازه‌گیری ذکر شوند.
- ❖ در صورت امکان روش مورد استفاده، به صورت کاربردی و بالینی بیان شود و از نمادهای ریاضی استفاده نگردد (مثلاً استفاده از مقادیر P).
- ❖ عوارض درمان مشخص شوند.
- ❖ موارد خارج شده از آزمون با ذکر دلیل مشخص گردند. معیارهای ورود و خروج موارد به پژوهش مشخص شوند.

### یافته

- ❖ یافته‌هایی که شامل چند نکته اطلاعاتی برای خواننده جهت ارزیابی تحقیق هستند، باید در جداول و نمودارها نشان داده شوند و خلاصه آنها در متن توضیح داده شود.
- ❖ متن قسمت یافته‌ها باید مختصر و واضح باشد و برای خواننده چکیده‌ای از جداول و اشکال را بیان کند.
- ❖ اگر تعداد کمی یافته و یا یک نتیجه ساده داشته باشیم، بهتر است به جای جدول و شکل، یافته را در متن بنویسیم.
- ❖ یافته‌ها باید در زمان گذشته توضیح داده شوند

### اسول فنی جداول

- ❖ از تصاویر، نمودارها و جداول باید بجا و مناسب استفاده شده باشد. از ارائه جداول، منحنی‌ها و تصاویر بی‌مورد باید خودداری شود. برای مثال جدولی که صرفاً دارای یک ردیف است و یا نموداری که نشان دهنده ۲ کمیت آماری می‌باشد، اضافی محسوب می‌شوند، چون موارد فوق را می‌توان در متن طی یک الی دو سطر ارائه نمود و یا ارائه تصویر ابزار متداول آزمایشگاهی ضروری نیست. گاه نویسندگان برای صحنه نهادن به انجام مراحل تحقیق خود تصاویری ارائه می‌کنند که اضافی محسوب می‌شوند و در ارائه نتایج هیچ نقشی ندارد (مثلاً تصویر کشته شده جانور بعد از انجام آزمایش). بطور کلی بسیاری از صاحب‌نظران بر این عقیده‌اند که تعداد تصاویر، نمودارها و جداول یک مقاله محدود و نباید بیش از یک عدد به ازاء هر ۵۰۰ تا ۷۰۰ کلمه (معادل سه تا چهار صفحه A4) باشند.
- ❖ تمام جداول، نمودارها و اشکال باید در یک چهار چوب منسجم مطابق با متن تنظیم شوند.
- ❖ استنباط معنی یک جدول یا شکل باید بدون رجوع به متن امکان‌پذیر باشد.
- ❖ جداول و تصاویر و نمودارها باید قاعدتاً یافته‌ها را به اختصار بیان کند و به ترتیب در طول مقاله شماره‌گذاری شوند.
- ❖ جداول:
- جداول‌ها باید در صفحات جداگانه نوشته و شماره‌گذاری شود و در متن مقاله به شماره‌ها اشاره گردد. هر جدول می‌بایست دارای عنوان که موضوع جدول را توضیح دهد در بالای جدول باشد و در صورت ضرورت، توضیحات به صورت زیرنویس کامل فارسی نیز آورده شود. نویسنده مسئول می‌تواند صفحات جداول را در ادامه فایل مقاله قرار دهد یا بصورت فایل جداگانه Word و با نام tables ارسال نماید.



❖ تقدیر و تشکر (در صورت وجود در انتها با ساختار مستقل و به صورت جمله بندی آورده می شود)

مقاله مروری بایستی به یکی از دو شکل زیر تهیه گردد:

- ❖ مقالات مروری ساختار یافته (Systematic Review) می توانند به صورت متا آنالیز، متا سنتز یا بدون تحلیل آماری باشند. این مقالات دارای اجزاء مقالات پژوهشی اصیل می باشند.
- ❖ مقالات مروری غیر ساختار یافته فقط از پژوهشگران مجرب و محیط به موضوع مقاله، که دارای تألیفاتی در آن زمینه هستند، پذیرفته می شود. اجزای این گونه مقالات شامل چکیده، مقدمه و بحث و نتیجه گیری و حداقل دارای ۲۰ منبع باشند و حداکثر در ۵۰۰۰ کلمه تهیه شوند.

#### ❖ **قالب و شکل متن یک مقاله کوتاه (Short Communication)**

- ❖ یک مقاله تحقیقاتی کوتاه، از نظر ساختار مانند مقالات پژوهشی اصیل است و باید حداکثر شامل ۱۵۰۰ کلمه، ۲ شکل یا جدول و یک چکیده کوتاه ساختارمند تا ۱۵۰ کلمه باشد.
- ❖ در این گونه مقاله تعداد نویسندگان حداکثر ۵ نفر و تعداد منابع حداکثر ۱۰ مورد می تواند باشد.

#### ❖ **قالب و شکل نامه به سردبیر (Letter to Editor)**

- ❖ نامه به سردبیر دارای موضوعاتی مانند نقدی بر مقالات قبلی، نقد یا مرور کتابها، تحلیل یک موضوع مرتبط با آموزش پزشکی، گزارش و نقد گردهمایی های آموزش پزشکی، شرح و بسط یک ایده و یا باز نمودن یک موضوع پیچیده است و حداکثر باید ۱۰۰۰ کلمه باشد. این مقالات نیاز به ساختار ندارند اما داشتن خلاصه انگلیسی ضروری است.

#### ❖ **قالب و شکل پاسخ نامه به سردبیر (Response)**

- ❖ پاسخ نامه به سردبیر، از جانب نویسنده مقاله مورد نقد (در مورد دفاع از نظرات و یافته های علمی خود)، حداکثر می تواند تا ۱۰۰۰ کلمه و حاوی یک شکل یا جدول باشد.

#### ۹. **علائم اختصارات**

در متن مقاله هر واژه یا عبارتی که بصورت کلمات اختصاری فارسی یا انگلیسی بکار برده شده در اولین استفاده، باید عبارت کامل آن در داخل پرانتز ذکر گردد.

- ❖ در صورت لزوم استفاده از کلمات اختصاری، از کلمات اختصاری استاندارد استفاده شود.
- ❖ از به کار بردن علائم اختصاری در عنوان مقاله و حتی المقدمه در چکیده خودداری کنید.
- ❖ کلمات اختصاری زمانی بکار روند، که حداقل ۳ بار کلمه مرتبط در متن تکرار شود.
- ❖ در ذکر مقادیر از سیستم متریک بین المللی مطابق قوانین ونکوور (Vancouver) استفاده شود.

#### ۱۰. **فرمت منابع**

تمامی منابع باید به زبان انگلیسی نگاشته شوند، حتی منابع فارسی. در صورت استفاده از نرم افزارهایی مانند End Note انتخاب فرمت مجله New England Journal of Medicine مورد پذیرش است.

شیوه نگارش فهرست منابع اعم از نشریه و کتاب مطابق نمونه های زیر است:

- ❖ نمونه مقاله: درج مقاله بر اساس پروتکل مجله N Eng J Med می باشد و حتماً باید حداقل نام سه نفر از نویسندگان مقاله ذکر و برای فرد چهارم به بعد با et al عنوان شود. توجه خاص به نقطه گذاری در نوشتن مراجع ضروری است. (Family name) (first letter of name & middle name), after the third one "et al". Title of paper. Title of journal in abbreviations [N Eng J Med protocol] year; volume: pages.

Arnold A, Cossaman J, Bakhshi A, et al. Immunoglobulin – gene rearrangements as unique clonal markers in human lymphoid neoplasms. N Eng J Med 1983; 309: 1593-9.

❖ نمونه مقاله از ضمیمه مجله:

(Family name) (first letter of name & middle name), after the third one "et al". Title of paper. Title of journal in abbreviations [N Eng J Med protocol] year; volume Supplement no; pages.

Willmore L. J. Treatment of benign epilepsy syndromes throughout life. Epilepsia 2001;42 Suppl 8: 6-9.

❖ نمونه کتاب:

(Family name) (first letter of name & middle name), after the third one "et al". title of chapter. In: editor(s) of book. title of book. no. of edition. place of publication: publication co., year, pages. Krolewski AS, Wassam JH. Epidemiology of late complications of diabetes. In: Kahn CR, Weir GC, editors. Jostlin's diabetes mellitus. 13th ed. Philadelphia: Lea & Febiger, 1994, 605-19.

❖ مطالب صفحات وب:

(Topic). title of web page. (date of access .year at (web address).

The Pew Research Center for the People and the Press. Polls face growing resistance but still representative: survey experiment shows. (Accessed August 19 2004 at <http://people-press.org/reports/display.php3?ReportID=211>).

❖ در مورد مراجع فارسی لازم است پس از نوشته شدن عنوان مقاله یا کتاب به انگلیسی در انتهای جمله کلمه Persian در پراتنز آورده شود (نمونه مقاله فارسی):

Mashhadrizeh AA, Sam MR, Safari S, et al. Effect of the Kozak sequence on transient expression of human coagulation factor IX (FIX) minigene in mammalian cells (Persian). Iran South Med J 2008; 11: 98-107.

❖ لازم است عناوین مجلات در نگارش منابع به صورت اختصاری و براساس اختصارات سایت PubMed باشد.

❖ نحوه ارائه فهرست منابع در متن براساس روش ونکوور و به ترتیب ورود به متن است. باقی انواع منابع مطابق با راهنمای نویسندگان مقالات براساس معاهده تهران (با قید تبدیل زبان به انگلیسی در مواردی که مرجع به زبان انگلیسی نیست) قابل قبول است.

۱۱. اطلاعات هویتی بیماران، نباید در نوشته‌ها، عکس‌ها و شجره نامه‌ها منعکس شود؛ مگر آن که این اطلاعات برای مقاصد علمی ضروری باشد و بیمار (یا والدین یا قیم او) رضایت نامه آگاهانه را برای انتشار به صورت کتبی امضا نمایند. (این گونه مدارک باید به صورت اسکن و در قالب فایل جداگانه ارسال شود).

۱۲. تعداد صفحات هر مقاله از حداکثر ۱۲ صفحه (شامل متن، جداول، نمودارها، تصاویر) تجاوز نکند (تعداد صفحات مقالات مورد نگاری حداکثر ۵ صفحه باشد).

۱۳. در سایت مجله ([ismj.bpums.ac.ir](http://ismj.bpums.ac.ir)) چک لیست های بسیار مفیدی قرار داده شده است که استفاده از آنها می تواند به پذیرش مقاله کمک شایان توجهی بنماید. این چک لیست ها عبارت هستند از: چک لیست با جزئیات (۹۵ پرسش)، چک لیست کلی مقالات (۲۶ پرسش)، چک لیست مقالات مداخله ای (۲۴ پرسش) و چک لیست ساختار و ارسال مقاله (۱۵ مورد).

۱۴. مسئولیت صحت محتوای علمی مقاله و صحت درج منابع بر عهده نویسنده یا نویسندگان است، بنابراین یک نسخه از آخرین نمونه آماده چاپ برای نویسنده توسط پست الکترونیک ارسال خواهد شد. هر گونه تغییر در وضعیت مقاله (از جمله نتایج داوری و یادداشت‌های دفتر مجله برای نویسنده مسئول) توسط پست الکترونیک (Email Alerts) به اطلاع نویسنده مسئول رسانده می‌شود.

۱۵. هیات تحریریه در پذیرش یا رد، انجام اصلاحات (با تأیید مؤلف) و ویرایش مقالات آزاد است.

۱۶. مدت قابل قبول برای دریافت اصلاحات مورد نظر داوران ۲ ماه است و در پایان این مدت مقاله رد خواهد شد.

۱۷. لازم است مقالات کارآزمایی بالینی در سایت مربوطه (IRCT) ثبت و شماره ثبت در cover letter اعلام گردد.

۱۸. منابع حمایت مالی که منجر به انجام تحقیق و تهیه مقاله شده است و همچنین هر گونه کمک تکنیکی بایستی قبل از فهرست منابع تحت عنوان تشکر و قدردانی درج شوند.

۱۹. کلیه مقالات منطبق با شرایط فوق، جهت ارزیابی به داوران مجله ارسال می‌گردد و پس از اتخاذ رای نهایی، نتیجه به اطلاع نویسنده محترم خواهد رسید و از هر شماره نشریه، ۵ نسخه برای نویسنده مسئول آن ارسال خواهد گشت.

۲۰. نشانی فصلنامه «طب جنوب»: بوشهر، خیابان امام خمینی (ره)، کوچه بوستان ۱۹ (روبروی شرکت توزیع نیروی برق استان بوشهر)، مرکز پژوهش‌های سلامت خلیج فارس، دفتر مجله طب جنوب با شماره تلفن: ۰۷۷۱-۲۵۸۰۱۶۹ می‌باشد. پست الکترونیک فصلنامه [ismj.bpums.ac.ir](http://ismj.bpums.ac.ir) و [ismj.bpums@gmail.com](mailto:ismj.bpums@gmail.com) و نشانی سایت نشریه <http://ismj.bpums.ac.ir> است.

\*\*\*